

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2022¹

Versie: basisverzoek

---

¹ Versie aanvraagformulier d.d. 5 oktober 2021

1. Verklaring college bij een basisverzoek

Dit gedeelte bestaat de volgende onderdelen:

- Samenvatting van de verklaring
- De beschrijving van de wijze waarop de gemeenteraad is geïnformeerd door het college
- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Getroffen maatregelen om het tekort te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

Samenvatting van de verklaring van het college

De verklaring van het college bestaat uit vier subonderdelen: A) analyse van de oorzaken van het tekort, B) getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren, C) beoogd effect van de genoemde maatregelen & D) ondertekening door het college.

Het college geeft hieronder een samenvatting van onderdeel A, B en C. Dat geeft de gemeenteraad een kernachtig overzicht, op basis waarvan het raadslid kan vaststellen waarmee hij instemt voordat hij ondertekent. Voor het gemeenteraadslid dat zich wil verdiepen in de verklaring van het college, wordt verwezen naar onderdelen A, B, C en D van het aanvraagformulier.

Richtlijn voor de omvang van de samenvatting van de drie onderdelen is in totaal maximaal twee A4.

Het ligt voor de hand dat een gemeenteraadslid de antwoorden op de checklist (zie achteraan dit formulier) terug kan vinden in de samenvatting.

A. Samenvatting onderdeel analyse van de oorzaken van het tekort

Het budgetaandeel daalt sinds 2020. Ook voor 2022 is dit aandeel gedaald. Het verschil tussen kans op bijstand (op basis waarvan het budget verdeeld wordt) en de realisatie is al jaren fors in Deventer. Dit verschil is nader geanalyseerd. De hoofdpunten zijn:

- De ontwikkeling van het Deventer aandeel in het BUIG budget is vanaf 2018 redelijk stabiel en laat een dalende trend zien die past bij de ontwikkeling van het aantal huishoudens in de bijstand (zowel voorspeld als werkelijk). Echter het voorspeld aantal huishoudens in de bijstand op basis van de landelijke gegevens gebruikt in het verdeelmodel is jaarlijks gemiddeld ongeveer 220 lager dan het werkelijk aantal huishoudens in de bijstand.
- Specifieke doelgroepen als de leeftijdscategorie 50 – AOW leeftijd, alleenstaanden en eenouderhuishoudens zijn relatief sterk vertegenwoordigd en kennen een relatief hoge kans op bijstand. Vooral bij de doelgroepen 50 - AOW leeftijd en alleenstaanden is er een aanzienlijke afwijking tussen voorspelde en werkelijke kans op bijstand (gemiddeld respectievelijk 100 en 160). Hier kan wel overlap zijn tussen de twee doelgroepen.
- Bij de regionale kenmerken hebben met name de ontwikkeling van het aandeel WW'ers en de beschikbaarheid van werk invloed op budgetmutaties.

De analyse maakt enerzijds duidelijk dat we net als het beeld van 2020 ruim 200 mensen teveel “in de uitkering hebben”. Maar het verschil tussen kans op bijstand en de realisatie is wel groot. En dit verschil is op basis van deze analyse op hoofdlijnen onvoldoende te verklaren. Een vervolgonderzoek is nodig om in de toekomst waar nodig en wenselijk gericht beleid te ontwikkelen. Tegelijkertijd zijn er zoals aangekondigd in de Q3 rapportages nog knoppen waar aan gedraaid kan worden die uitstroom bevorderend dan wel instroombeperkend kunnen zijn. In het aanvalsplan buig zijn deze nader omschreven.

- Meer en creatievere inzet op handhaving (zitten mensen nog wel terecht in de uitkering?)

- Groeien vormt de kern van inzet op maat. De dienstverlening van groeien is nog te klassiek. Er is meer maatwerk nodig. De groep groeien is divers en vraagt innovatie in de dienstverlening.
- De inzet moet meer gericht zijn op plaatsen met loonkostensubsidie.
- Werk moet lonen, verbreding van de basisbanen
- SROI kan en moet beter benut worden
- Directe bemiddeling aan de poort voor jongeren en kansrijken
- De integrale jongerenaanpak moet uitgerold worden. Want we hebben nog altijd relatief veel jongeren in de uitkering. Het voorkomen van schoolverlaters is daarbij ook een belangrijk aspect.
- We moeten maximaal inzetten op het creëren van werkgelegenheid en de mensen daarop passen voorbereiden. Dit is een belangrijk onderdeel in de Human Capital Agenda.
- KonnectED is bezig met het verkennen van de mogelijkheden voor een nieuwe Deventer Scoort -editie. Daarbij is het zeer wenselijk dat wij als gemeente ook een team zijn.

B. Samenvatting onderdeel getroffen maatregelen om het tekort te reduceren.

Centrale doelstelling van het aanvalsplan is een duurzame verlaging van het aantal uitkeringsgerechtigden (uitkeringsdossiers Participatiewet) in Deventer, binnen de inhoudelijke kaders die daarvoor gelden (zoals het coalitieakkoord en het beleidskader Inzet op maat). De inspanningen zoals beschreven in dit Aanvalsplan dragen eraan bij dat er alleen Deventenaren in de uitkering zitten die daadwerkelijk dit vangnet nodig hebben en dat de mensen die kunnen werken aan het werk zijn of worden begeleid richting werk. Men is actief in de samenleving. Mensen weten wat de gevolgen zijn van bewuste fraude en hierop wordt consequent gehandhaafd binnen de ethische en juridische grenzen die daarvoor gelden.

C. Samenvatting onderdeel beoogd effect van de genoemde maatregelen

De verwachting is dat door deze inspanningen het aantal uitkeringen met 300 extra afneemt. De uitstroom per onderdeel is opgenomen in het aanvalsplan.

Op welke wijze is de gemeenteraad geïnformeerd door het college?

In dit onderdeel wordt het proces op hoofdpijnen beschreven hoe de raad betrokken is vanaf het moment van signalering van het tekort op het BUIG-budget en het daaropvolgend proces van bepalen en treffen van maatregelen, tot aan het moment dat de verklaring van het college voor instemming wordt voorgelegd aan de raad. Ten einde dit zo eenvoudig mogelijk te beschrijven wordt gevraagd aan te kruisen op welke momenten de raad hierbij is betrokken. Dit geschiedt d.m.v. het plaatsen van een X voor het betreffende onderdeel. Daarnaast is er ruimte voor aanvullingen.

Op welke momenten werd de raad geïnformeerd over beleid, uitvoering en sturing van de Participatiewet en meer specifiek over het tekort op de BUIG, de maatregelen en de beoogde effecten daarvan?

X	Moment in het proces
x	De kadernota, de begroting.
x	Voorjaars- en najaarsbericht en jaarrekening.
x	Maand-, kwartaal- of halfjaarrapportage. (ook wel genoemd Turap, Marap etc)
	Beleidsplannen, strategie- of koersdocumenten, plannen van aanpak of evaluaties.
	Informatie over bestandsontwikkelingen of over de voortgang van maatregelen.
	Nieuwsbrieven, bijeenkomsten en/of presentaties.

1. Verklaring college bij een basisverzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Getroffen maatregelen om het tekort te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Hieronder beschrijft het college de analyse van de oorzaken van het tekort.

De gemeente Deventer heeft eerder het vangnet aangevraagd van 2015-2019, maar niet over 2020 en 2021. In 2020 was het tekort niet hoger dan de vangnet drempel en in 2021 was er sprake van een voordeel. Voor 2022 is het tekort 9,9%. De zogenaamde basisaanvraag is voldoende voor het vangnet in 2022. Op basis van alle voorwaarden en de berekening bedraagt de vangnetuitkering voor Deventer over 2022: € 444.700

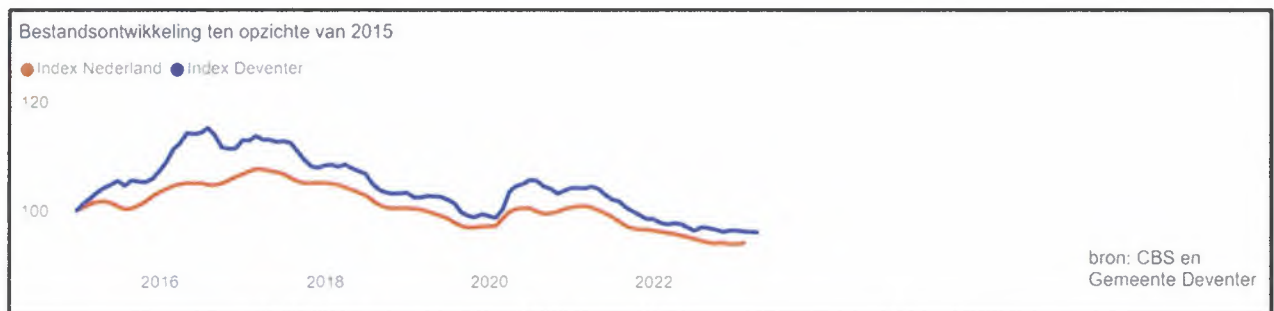
De analyse van het totale tekort heeft betrekking op het budget zelf, de ontwikkeling van het bijstandsvolume en de zogenaamde knoppen waar Deventer nog aan kan draaien om het resultaat te beïnvloeden:

- De werkelijke bijstandslasten voor Deventer zijn aanzienlijk hoger dan het BUIG budget dat Deventer ontvangt.
- De ontwikkeling van het Deventer aandeel in het BUIG budget is vanaf 2018 redelijk stabiel en laat een dalende trend zien die past bij de ontwikkeling van het aantal huishoudens in de bijstand (zowel voorspeld als werkelijk). Echter het voorspeld aantal huishoudens in de bijstand op basis van de landelijke gegevens gebruikt in het verdeelmodel is jaarlijks gemiddeld ongeveer 220 lager dan het werkelijk aantal huishoudens in de bijstand.
- Specifieke doelgroepen als de leeftijdscategorie 50 – AOW leeftijd, alleenstaanden en eenouderhuishoudens zijn relatief sterk vertegenwoordigd en kennen een relatief hoge kans op bijstand. Vooral bij de doelgroepen 50 - AOW leeftijd en alleenstaanden is er een aanzienlijke afwijking tussen voorspelde en werkelijke kans op bijstand (gemiddeld respectievelijk 100 en 160). Hier kan wel overlap zijn tussen de twee doelgroepen.
- Het aandeel jongeren in de uitkering ligt fors hoger dan het landelijke gemiddelde (14%vs 9%)
- Bij de regionale kenmerken hebben met name de ontwikkeling van het aandeel WW'ers en de beschikbaarheid van werk invloed op budgetmutaties.

De analyse maakt enerzijds duidelijk dat we net als het beeld van 2020 ruim 200 mensen teveel “in de uitkering hebben”. Maar het verschil tussen kans op bijstand en de realisatie is wel groot. En dit verschil is op basis van deze analyse op hoofdlijnen onvoldoende te verklaren. Een vervolgonderzoek is wel wenselijk om indien nodig in de toekomst waar nodig en wenselijk gericht beleid te ontwikkelen.

- *Volume ontwikkeling*

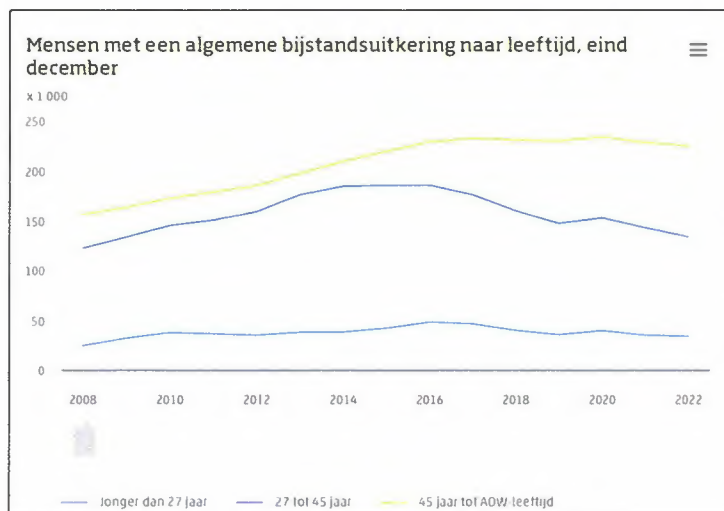
Onderstaande grafieken laat zien: de ontwikkeling van het volume in Deventer vanaf 1-1-2015 t/m 31-12-2022 en de ontwikkeling van het volume in Deventer t.o.v. de landelijke ontwikkeling met 1-1-2015 als basis. Bij deze grafiek zien we dat het bijstandsvolume in Deventer hoger is dan het landelijk gemiddelde, maar dat het verloop van het volume sinds 2017 bijna in lijn is met de landelijke daling. Het totale volume in Deventer is/likt echter nog wel te hoog.

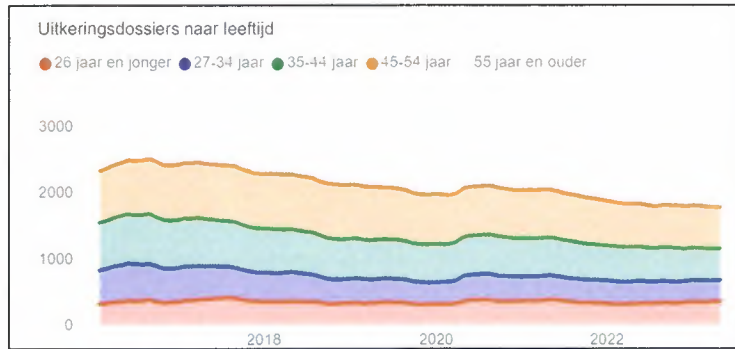
- Bestandsontwikkeling

Landelijk:

“Eind december 2022 kregen 394 duizend mensen tot de AOW-leeftijd een algemene bijstandsuitkering. Dat zijn er 14 duizend minder dan een jaar eerder, een daling van ruim 3 procent. In 2021 daalde het aantal mensen met een bijstandsuitkering met bijna 5 procent ten opzichte van een jaar eerder. Onder 27- tot 45-jarigen daalde het aantal bijstandsontvangers in 2022 relatief het meest, bij 45-plussers het minst. Dit blijkt uit nieuwe, voorlopige cijfers van het CBS”

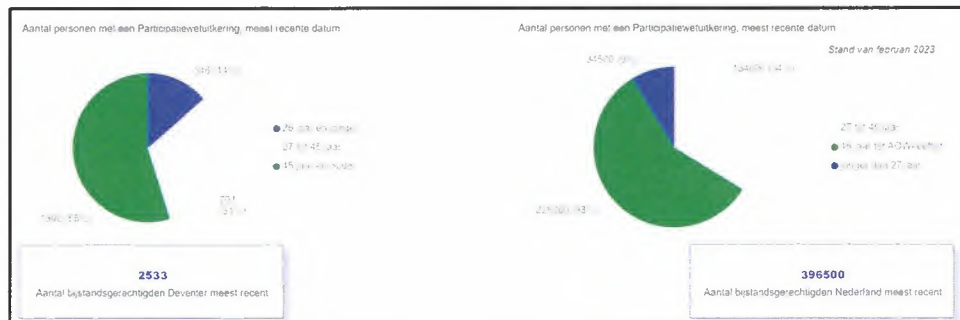

Deventer:

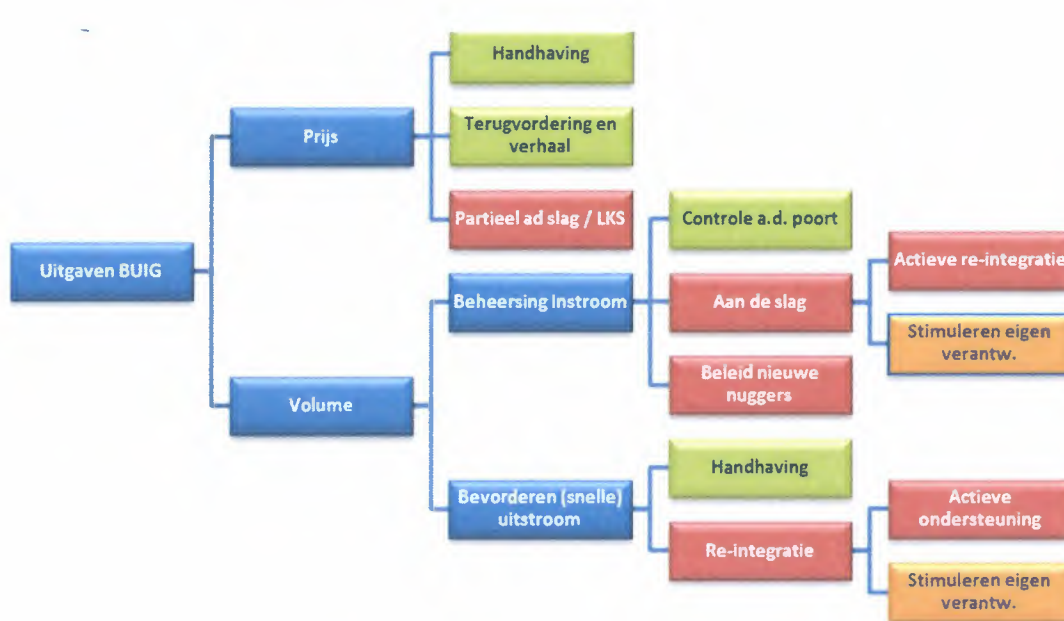
In Deventer is het aantal jongeren tot 27 jaar gestegen met 8% in 2022, waar het landelijk juist 3,5% daalde. De groep 27-45 jaar is zowel in Deventer als gemiddeld in Nederland met 6% gedaald. De groep 45+ daalde landelijk met 1,5% gemiddeld en lokaal met 1,6% nagenoeg gelijk.

Het aandeel jongeren in de uitkering en de bestandsontwikkeling an sich wijken in Deventer nog altijd af tov het landelijke beeld (zie ook de figuur hier onder). De preventie en uitstroom zijn onderdeel van het aanvalsplan BUIG.

Mogelijkheden voor beïnvloeding resultaat:

Aan de hand van schema hierboven is verkend aan welke knoppen nog gedraaid kan worden die enerzijds prijsverlagend en anderzijds volume verlagend doorwerken. Hieronder volgt een opsomming van de verbetermogelijkheden:

- De inzet op handhaving kan intensiever. Dit vraagt wel bestuurlijke instemming. Het gaat dan niet alleen om de rechtmatigheid maar ook om creatievere inzet op handhaving (zitten mensen nog wel terecht in de uitkering qua mogelijkheden op werk, hoge schulden die afgekocht kunnen werken, etc?)
- De dienstverlening van groeien is nog te klassiek. Er is meer maatwerk nodig. De groep groeien is divers. Daarnaast specifiekere dienstverlening nodig voor de groep psychisch kwetsbaren.
- De inzet moet meer gericht zijn op plaatsen met loonkostensubsidie.
- Werk moet lonen voor de doelgroep. De armoedeval schrikt af.
- SROI kan beter benut worden
- Directe bemiddeling aan de poort voor jongeren en kansrijken is nu niet goed belegd in inzet op maat.
- We moeten meer inzetten op het creëren van werkgelegenheid en de mensen daarop passen voorbereiden. Dit is een belangrijk onderdeel in de Human Capital Agenda die ondertussen gereed is

B. Getroffen maatregelen om het tekort te reduceren

Hieronder beschrijft het college maatregelen die zijn getroffen om een bijdrage te leveren aan het reduceren van het tekort.

Op basis van de beschreven analyse van de oorzaken van het tekort en verbetermogelijkheden onder onderdeel A is een integraal aanvalsplan opgesteld. Hierbij is ook gebruik gemaakt van de divosabenchmark en de applicatie LIAS BUIG.

Centrale doelstelling van het aanvalsplan is een duurzame verlaging van het aantal uitkeringsgerechtigden (uitkeringsdossiers Participatiewet) in Deventer, binnen de inhoudelijke kaders die daarvoor gelden (zoals het coalitieakkoord en het beleidskader Inzet op maat). De inspanningen zoals beschreven in dit Aanvalsplan dragen eraan bij dat er alleen Deventenaren in de uitkering zitten die daadwerkelijk dit vangnet nodig hebben en dat de mensen die kunnen werken aan het werk zijn of worden begeleid richting werk. Men is actief in de samenleving. Mensen weten wat de gevolgen zijn van bewuste fraude en hierop wordt consequent gehandhaafd binnen de ethische en juridische grenzen die daarvoor gelden.

Het aanvalsplan is opgebouwd langs 3 actielijnen:

1. Voorkomen dat Deventenaren in de uitkering instromen
2. Check op rechtmatigheid verblijf in uitkering door middel van handhaving
3. Bevorderen dat Deventenaren uitstromen door werk of studie

Maatregelen actielijn 1:

- a) Voorkomen dat jongeren instromen. Jongeren stromen onder andere in vanwege afbreken studie (huidig: 60). Hoe kan dit worden voorkómen? Hiervoor worden de volgende acties doorlopen:
  - Analyse van de jongeren die instromen (okt – dec 22)
  - Overleg Jongerenloket (RMC, overstapcoach) en KonnecteD: hoe jongeren sneller in beeld en hoe instromen voorkómen (nov 22)
  - Huidige processen en afspraken in beeld en duidelijk (dec 22)
  - Voorstel maken met eventueel nieuwe afspraken, aanpassen werkprocessen, etc. (jan 23)
  - Benodigde nieuwe afspraken en werkprocessen inregelen incl. wijze van monitoren voortgang (feb 23 – eind 23)
- b) Integrale jongerenaanpak implementeren. Vanuit een vorige vangnetregeling is er een integrale jongerenaanpak gestart. Er is 2 ton beschikbaar gesteld voor de uitrol hiervan over 4 jaar. In oktober 2022 is een kwartiermaker gestart om uitvoering te geven aan de organisatorische verandering die nodig is (Jongerenloket 2.0) en de passende aanpak uit te rollen (MDO etc.). Het streven is dat dit in Q4 van 2023 gereed is. Het jaar daarna wordt gebruikt voor doorontwikkeling en bijstelling. Verdere planning:
  - Startbijeenkomsten met stakeholders (Q4 2022)

- Inventarisatie en planvorming (Q4 2022 en begin Q1 2023)
  - Ontwikkeling, opbouwen samenwerking (Q1 en begin Q2 2023)
  - Implementatie (Q2/Q3 2023)
  - Start (Q4 2023)
  - Oogsten en doorontwikkeling (2024/deel 2025)
- c) Einde WW dienstverlening voorliggend op eventuele bijstand. Er zijn afspraken met UWV over het informeren van personen 3 maanden voor einde van hun WW uitkering. De instroom vanwege einde WW was tot augustus 2022 27. Te doorlopen stappen zijn:
- Nadere analyse einde WW uitvoeren (wat valt er door naar Matchen en Groeien?) okt – nov 2022
  - Afspraken met UWV t.a.v. aanleveren kandidaten okt – dec 2022, regelmatig evalueren in 2023
  - Bepalen welke actie extra of anders nodig is (aanpassen werkproces, aanvullende dienstverlening, registratie, ...) okt – dec 2022
  - Bepalen wie of onder welke regie dit wordt uitgevoerd okt – dec 2022
  - Inregelen extra dienstverlening - Gedurende heel 2023
  - Verwacht meetbaar resultaat + wijze van monitoren bepalen, meten in 2023
  - Evalueren en bijstellen gedurende 2023
- d) Bestand screenen op voorliggende voorzieningen. Als mensen voor een voorliggende voorziening in aanmerking komen dan kan de uitkering worden verlaagd of volledig worden beëindigd. Voor de screening wordt samengewerkt met Soza expert. Planning:
- Huidige inzet en resultaat Soza experts evalueren, Q4 2022
  - GWS/Civsam inrichten voor juiste registratie, Q1 2023
  - KonnecteD informeren, Q1 2023
  - IC en consulenten KonnecteD opleiden, Q1 2023
  - Dossier onderzoeken. Gesprekken met inwoners om dossier aan te vullen. Heronderzoeken aanvragen bij UWV, Q2 2023 – Q4 2023
  - Beschikkingen UWV verwerken en nieuwe beschikking PW verzenden, Q2 2023 – Q4 2023
  - Evaluatie, Q4 2023
- e) Project samenwonen: proef tijdelijk met behoud van uitkering. Als mensen op 'proef' kunnen gaan samenwonen, niet direct hun huis en uitkering hoeven op te zeggen, hopen we dat ze gemakkelijker de stap zetten om wel te gaan samenwonen en de uitkering beëindigen i.v.m. een relatie. De nieuwe werkwijze is uitgezet, maar moet nog een plek krijgen in de rapportage en geïntegreerd in standaard werkwijze van consulenten. De pilot duurt een jaar (t/m Q2 2023). Daarna zal bekeken worden of de regeling structureel wordt.
- f) Goede voorziening in de buurt ikv preventie. Het uitvoeringsplan Goede voorziening in de buurt is nog in ontwikkeling. Verbinding vanuit werk & inkomen in het plan wordt in Q4 2022 besproken. De besluitvorming rondom het plan is gepland voor maart 2023. Daarna verder uitwerken.

Maatregelen actielijn 2:

- a) Bankafschriften analyseren.
- Scholing/ opfriscursus. Middels lezen bankafschriften herkennen onrechtmatigheden welke van invloed kunnen zijn op recht op uitkering dan wel de hoogte van de uitkeringsnorm. Aanpassen processen waar nodig. Q4 2022 en Q1 2023.

- Reguliere middelen/ processen inzetten om rechtmatigheid van de norm vast testellen. Q2 2023 e.v.
- b) Crypto screening. Zorgen dat inkomensconsulenten meer kennis hebben over bankafschriften (zie ook hierboven) en daarbij crypto herkennen. Activiteiten in crypto hoeven niets te betekenen, maar kunnen wel aanleiding zijn voor een goed gesprek of ook dit werk als werk danwel niet ander werk verricht kan worden.
  - Scholing algemeen, Q2 2023
  - Scholing expert niveau voor 2 personen, Q2 2023
  - Uitrol en monitoring, Q3 en Q4 2023
- c) SMS inzet ikv no show
  - 3x bijeenkomst bewustwording SMS + maatregel + handhavingsbeleid, Q4 2022/Q1 2023
  - 2x KonnecteD + IO, Q2 2023
  - Bewustwording dat bij elke klant die niet op komt dagen zonder tegenbericht er een actie moet volgen vanuit de IC-er of consulent KonnecteD.
- d) Waterverbruik controle. Het project is gericht op het detecteren van woon-gerelateerd misbruik en oneigenlijk gebruik door uitkering cliënten. De aanname is dat op adressen met een zeer gering (<math><10\text{m}^3</math>) of juist een zeer hoog jaarverbruik (>math>>70\text{m}^3</math>) er mogelijk sprake kan zijn van woon-gerelateerd misbruik en oneigenlijk gebruik. Dit kan een aanleiding zijn voor een goed gesprek.
  - December 2022: uitvraag Vitens
  - Febr. – maart 2023: ontvang retour gegevens
  - April – mei: SR onderzoek 10 huishoudens
  - Juni – juli: evaluatie
- e) Rechtmatige controle klantgroep Groeien. Ruim 50% van de huidige instroom gaat naar klantgroep Groeien (ontwikkelpotentieel naar werk binnen ca. 3 jaar). In deze groep zitten veel mensen die soms werken, deeltijdwerken of aan een opleiding starten. Toch hebben we bij hen geen structurele controle op de rechtmatigheid. Door jaarlijks hier onderzoek naar te doen hopen we onrechtmatigheden en boetes te voorkomen en uitstroom te bevorderen. Tijdens dit onderzoek kunnen we ook zien of we al hun potentie optimaal benutten of nog meer instrumenten in moeten zetten. Daar waar nodig zullen we strenger controleren op de re-integratieverplichting. Alle ca. 800 mensen in klantgroep Groeien uitnodigen voor een rechtmatigheidsonderzoek. Start jan 2023; ca. 70 onderzoeken per maand. Einde en evaluatie jan 2024.

Maatregelen actielijn 3:

- a) Offensief Loonkostensubsidie (LKS)

Realiseren van extra uitstroommogelijkheden voor kandidaten uit het doelgroepregister, naast de bestaande dienstverlening voor jongeren conform Inzet op maat.

Doelgroepregister

  - Analyse bestand doelgroepregister (okt – nov)
  - Selectie potentieel binnen 1 jaar plaatsbaar (nov – jan 23)
  - Overleggen met:

- Toegang ivm aansluiting Stadswerkplaats/ arbeidsmatige dagbesteding
- Circulus ivm aanbieding lks-baan / werkfit trajecten
- Betrokken partijen mbt verruiming plekken PowerHouse
- UWV ivm potentiële instroom Beschut Werk (gedurende hele project)
- Plaatsing van kandidaten in diverse trajecten hierboven genoemd (jan 23 – dec 23)
- Uitstroom kandidaten naar:
  - Lks-banen (oa bij Circulus)
  - Proefplaatsing Beschut Werk
  - (vanaf 2^e kwartaal 2023)

Beschut

- Analyse huidige bestand Groeien (okt – dec 22)
  - Selecteren potentieel beschut (jan 23, en doorlopend 2023)
  - Werkervaring binnen KonnecteD starten voor een periode van 3 – 6 maanden (vanaf jan 23)
  - Dossier voor aanvraag beschut opbouwen (vanaf mrt gedurende heel 23)
  - Bij indicatie beschut dienstverband KonnecteD (vanaf toekenning Beschut Werk, vanaf mei 23)
- b) Pilots psychisch kwetsbaren (doorontwikkeling ondersteuning aan klantgroep Groeien). Uitvoeren van vier pilotgroepen psychisch kwetsbaren met verschillende methodische aanpak en met hetzelfde einddoel namelijk doorstroom op bestaande activering en participatie instrumenten (Werkfit, WLR, BW, C&K, etc.). Planning:
- Opstarten vier pilot groepen (4^e kwartaal 22)
  - Overleg en evaluatie voortgang (4^e kwartaal 22 en 1^e kwartaal 23)
  - Resultaatmeting en daar waar mogelijk aanpassing trainingsprogramma (Eind 1^e kwartaal en begin 2^e kwartaal 23)
  - Volgen kandidaten in het vervolg op activering na einde deelname pilot
- c) Instrumentarium detachingsfaciliteit (doorontwikkeling Groeien). Het effectief benutten van een 'eigen' detachingsfaciliteit op niet-commerciële basis (maar op kostendekkende basis) voor kwetsbare doelgroepen, vergroot de plaatsingsmogelijkheid. Met een detachingsfaciliteit wordt de werkgever (inlener) ontzorgd en zijn risico's minimaal. Daarmee vergroot het de mogelijkheid om deze doelgroep uit te plaatsen in werk. Te zetten stappen:
- Het daadwerkelijk inrichten en procesmatig organiseren van de detachingsfaciliteit.
  - Randvoorwaarden en kaders vaststellen (welke doelgroepen komen in aanmerking, welke CAO, welke tarieven worden gehanteerd, etc)
  - Risico's in kaart brengen en afwegen
  - Interne betrokken collega's informeren
  - Bekendheid geven in de markt
  - Kandidaten plaatsen en begeleiden

- Voortgang evalueren
- d) Ontwikkeltraject (zorg)jongeren Circulus. Huidige pilot (looptijd t/m feb. 2023) omvat 10 trajecten. Ultiem doel is uitstroom naar werk of terug naar school. Het doel van het traject is om de jongeren, waar we met het huidige instrumentarium in vast lopen, door middel van dit traject in beweging te krijgen en stappen te laten zetten. Het traject is daarom óók geslaagd als de jongere daarna bijvoorbeeld kan instromen in een werkleerroute, of een werkervaringsplaats. Bij positieve evaluatie: ruimte om 20 plekken in te kunnen kopen in 2023.
  - Tussenevaluatie KonnecteD-Circulus, Q4 2022
  - Oplevering eindrapport met bevindingen en resultaten, gezamenlijk opgesteld door Circulus en KonnecteD, Q1 2023
  - Start vervolg op huidige pilot, begin Q2 2023
- e) Focus uitstroom doelgroep 50-plus (doorontwikkeling Groeien). 50 plus: analyse van het bestand waarbij er gekeken moet worden naar de ontwikkeltijd (4^e kwartaal 2022). Daarnaast uitvragen of we vanuit andere leerwerk bedrijven of gemeentes kunnen leren met een andere aanpakken of nieuwe specifieke instrumenten (4^e kwartaal 22 en doorlopend 23). Al laatste stap zal er vanuit team commercie onderzocht worden wat er nodig is om de mismatch op te lossen (vanaf 1^e kwartaal 2023).
- f) SROI / PSO beter benutten tbv meer plaatsingen doelgroep. Door het proces van social return efficiënter in te richten, zowel bij de gemeente als bij KonnecteD, kan er actiever invulling worden gegeven aan de openstaande social return opgave. Hiervan is de verwachting dat dit meer uitstroom genereert. Het laatste kwartaal van 2022 wordt gebruikt voor de inventarisatie van de openstaande social return verplichtingen vanuit de gemeente. 2023 starten de informatiebijeenkomsten, waarnaar het actiever invullen van de social return opgave kan beginnen. Dit loopt het gehele jaar. Tot eind 2023 worden de opbrengsten van de herinrichting gemonitord.
- g) Stichting GAE (Geef Aan Elkaar) kansentraject kwetsbare jongeren. Go Ahead Eagles en een aantal partners (o.a. KonnecteD, ENO, Circulus, Buddo) geven samen invulling aan een aantal SDG's van de Verenigde Naties, waaronder SDG 8. 'Waardig werk, opleiding en economische groei'. Door werkgevers, kandidaten en publieke partners in de regio te verbinden en jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt perspectief op werk te bieden. In combinatie met een sportief voorschakeltraject worden mensen fysiek én mentaal klaar gestoomd voor een volwaardige deelname aan de arbeidsmarkt. Planning:
  - Oprichting bestuur en werving projectleider Q4 2022
  - Start projectleider en uitwerken plan van aanpak SDG's Q4 2022
  - Start Q1 2023
- h) Pilot lifecoaching Matz Social: verbreden jobcoaching. Door de inzet van lifecoaching worden kandidaten op meerdere leefgebieden geholpen (i.p.v. alleen jobcoaching). In deze pilot betreft het mensen die al aan het werk zijn (incl. proefplaatsingen). De pilot is al gestart en loopt t/m Q1 2023. In Q4 2022 en in Q1 2023 zijn twee leercirkels/ evaluaties (met Matz en KonnecteD) om lessons learned te destilleren (en de aanpak waar nodig te verduurzamen).
- i) Kansen benutten Factor Werk. Concrete actie volgt o.b.v. het werkplan Factor Werk 2023. Hiervoor is door gemeente en KonnecteD input geleverd. Het plan ligt in Q4 2022

voor ter besluitvorming in Bestuurlijk Overleg Factor Werk. Initiatieven kunnen gaan over: banenmarkt, training jobcarving, extra inzet op jobcoaches/lifecoaches, etc.

- j) Twee pilot onder Offensief nieuwkomers:
  - o Pilot inburgeraars Matz Social. Deze actie is gericht op (verdere) taalverwerving in combinatie met begeleiding naar uitstroom naar betaalde arbeid. In 2022 doen 20 deelnemers mee aan de pilot inburgeraars Matz Social. Op basis van evaluatie wordt bekeken of een nieuwe groep van start gaat in 2023. De doelgroep betreft statushouders die onder de oude wet vallen.
  - o Offensief nieuwkomers: Mind Spring. Veel van de statushouders hebben te maken met de gevolgen van traumatisering, migratie, acculturatie en sociale marginalisatie waardoor er een verhoogd risico is voor het ontwikkelen van psychische problemen. Ze ervaren een hoge drempel naar de professionele hulpverlening en psychische problemen kunnen uitstroom bij deze groep (oude en nieuwe wet) belemmeren. Voorbereiding pilot Q4 2022. Start Q1 2023.
- k) Project Parttime Inkomsten (PTI). Beoogd doel is om parttime klanten te ondersteunen en te motiveren in het creëren van extra inkomsten waardoor ze niet meer zijn aangewezen op de participatiewet. Sociale Recherche van de gemeente Deventer en team Matchen van KonnecteD werken in dit project nauw met elkaar samen. In Q2 van 2022 is gestart en in Q3 is eerste tussentijdse evaluatie uitgevoerd. Bevindingen uit evaluatie worden meegenomen in vervolg. Looptijd tot eind Q2 2023 / begin Q3 2023. Vervolgens eindevaluatie en voorstel voor borging.
- l) Alpha hulpen. Beoogd resultaat is om klanten met parttime inkomsten als Alphahulp te ondersteunen en te motiveren in het creëren van extra inkomsten waardoor ze niet meer zijn aangewezen op de Participatiewet om de werkgevers te motiveren om deze werknemers meer uren te geven.
- m) Training 'veranderkracht in 100 dagen' door Ovidius Werk. We willen deze training eerst eenmalig inzetten voor een aantal mensen (10-12) uit de klantgroep Faciliteren. Door middel van deze training worden mensen klaargestoomd om mee te doen op de arbeidsmarkt.
  - o Voorbereiding, Q4 2022
  - o Start training, Q1 2023
  - o Evaluatie en conclusies, Q3 2023
- n) Pilots afboeken schuld en compensatie verlies toeslag. Uit onderzoeken is gebleken dat veel bijstandsgerechtigden niet uit de bijstand durven te stromen in verband met verlies van toeslagen of door schulden, waardoor er een hogere aflossingscapaciteit is. Om die belemmering weg te nemen is het goed om een pilot te starten met als doel om bij duurzame uitstroom uit de bijstand aanwezige schuld(en) van IO afboeken. Daarnaast is het goed om te onderzoeken hoe verlies aan toeslagen enigszins gecompenseerd kunnen worden, waardoor er geen belemmering is om de stap naar uitstroom uit de bijstand te nemen. Beide pilots is om te kijken hoe en wat helpt om belemmeringen weg te halen om duurzaam aan het werk te gaan. Te zetten stappen:
  - o Maken van een Plan van Aanpak, samen met werkgroep (nog samen te stellen)
  - o Start Pilot afboeken schuld
  - o Start Pilot compensatie verlies toeslag
  - o Tussentijdse evaluatie en rapportage

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

Hieronder maakt het college inzichtelijk dat de getroffen maatregelen bijdragen aan het reduceren van het tekort. Hierbij gaat het om een inschatting van het beoogde effect.

Omdat de gemeente Deventer meerdere jaren niet uit is gekomen met het toegekende BUIG budget (en de verwachting is dat dit voor het komende jaar ook niet het geval zal zijn) geldt een taakstelling van twee keer 1,5 miljoen (voor 2022 en 2023). Met het voorliggende Aanvalsplan moet worden toegewerkt naar het landelijk gemiddelde en moet de daarbij horende taakstelling worden gerealiseerd. De verwachting is dat met de ingezette maatregelen het bijstandsvolume met ongeveer 300 uitkeringen daalt.

De uitvoering van dit Aanvalsplan BUIG is over verschillende organisaties en organisatieonderdelen verspreid; team Beleid, team ASK (Kennis en Verkenning), team Inkomensondersteuning en KonnecteD. Dit maakt dat het extra belangrijk is om de verbinding te houden en ook bestuurlijk goed vinger aan de pols te houden gedurende de uitvoering. We werken daarom met een stuurgroep en een kerngroep en daarnaast is een monitor ontworpen voor de voortgang van dit aanvalsplan, zodat waar nodig tijdig bijgestuurd kan worden. Periodiek worden alle betrokkenen geïnformeerd over de voortgang.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen. De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris. De ondertekening is volledig indien de naam van de gemeente en de naam van de ondertekenaar zijn ingevuld, de datum is ingevuld en de handtekening is gezet.

De verklaring is slechts geldig indien dit door middel van het door de minister van SZW ter beschikking gestelde aanvraagformulier wordt aangeboden aan de raad.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer verklaart dat het voor 15 augustus 2023 de genoemde maatregelen heeft getroffen om te komen tot tekortreductie.

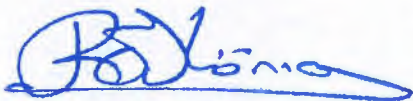
Datum: 20 juli 2023

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: Marcel Kossen

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: Ron König

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. De instemming is pas geldig indien de verklaring aan de raad is aangeboden in de vorm van het door de minister vastgestelde aanvraagformulier.

De gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college. Daarmee bevestigt de gemeenteraad dat het college:

1. voldoende duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken zijn van het tekort;
2. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat het pakket van maatregelen effectief is om de geschetste problemen aan te pakken, binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft;
3. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat dit pakket van maatregelen, voor zo ver door de gemeente beïnvloedbaar is, leidt tot een beoogde tekortreductie. Daarbij wordt het effect van deze maatregelen kwantitatief dan wel kwalitatief inzichtelijk gemaakt.

Op welke wijze is de gemeenteraad geïnformeerd door het college?

Op basis van de voorlopige beschikking BUIG 2022 uit september 2021 werd Deventer geconfronteerd met een fors te kort op het budget uitkeringen. Dit was onverwacht omdat het voorlopig resultaat over 2021 positief was. Dit was afwijkend tov voorgaande jaren. Van 2015-2019 heeft Deventer een beroep gedaan op de vangnetuitkering.

In september 2021 bleek echter ook dat het resultaat vertekend was als gevolg van een fout in de berekening van het budget voor Deventer (en nog 5 andere gemeenten). De fout is gecorrigeerd in het budget 2022. Dit betekende een daling van ongeveer 4 miljoen euro. De raad is hierover geïnformeerd middels raadsmededelingen en in de derde kwartaalrapportage heeft de raad budget beschikbaar gesteld om met behulp van externen een aanvalsplan op te stellen en een analyse uit te voeren op het BUIG budget. Tevens is uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het aanvalsplan (totaal € 850.000).

Het college heeft de contouren van het aanvalsplan in mei 2022 vastgesteld en het aanvalsplan zelf in oktober 2022. De raad is hierover in werksessies en raadsmededelingen (mei 2022 en oktober 2022) geïnformeerd.

Samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad

De gemeenteraad heeft op 5 juli gesproken over het aanvalsplan BUIG 2022. Daarbij is het volgende meegegeven aan het college:

- Jaarlijks moet een vangnet worden aangevraagd. Het onderzoek of de gemeente Deventer wel voldoende budget ontvangt is even on hold gezet omdat er ook een landelijk onderzoek is opgestart. De raad hoort graag de uitkomsten van het onderzoek en vraagt het college indien aan de orde nog wel het lokale onderzoek uit te voeren om scherp te krijgen of er wel maatregelen richting de uitkeringsgerechtigden nodig zijn.

- De raad wil graag weten wat de effecten zijn van alle ingezette maatregelen ter voorbereiding op het vangnet 2023. Het beeld van het effect van de voorgaande jaren wordt gemist. Het college heeft toegezegd dit te verzorgen. Het budget BUIG komt hierin ook terug.
- Extra inzet op handhaving (actielijn 2) vindt een deel van de raad niet passen bij de uitgangspunten van inzet op maat en inzet op geldzorgen. Een amendement hierop wordt overwogen.
- De raad is positief over de maatregelen binnen actielijn 1 en 3. Specifiek wordt aandacht gevraagd voor de uitwerking van het integrale jongerenloket en de bekendheid daarvan.
- De raad wordt graag bijgepraat over de impact van het datagedreven werken.

Het raadsvoorstel vangnet buig is als debatstuk geagendeerd voor de raadsvergadering van 19 juli 2023. Hierbij is een amendement en een motie ingediend.

- Er is een amendement ingediend om handhavingsonderdelen binnen actielijn 2 te schrappen. Dit amendement is verworpen.
- Er is een motie ingediend om voor het proces aanvraag vangnet 2023 een evaluatie over de effecten van de maatregelen in het aanvalsplan te ontvangen. Deze motie is aangenomen.

De raad heeft op 19 juli 2023 ingestemd met de verklaring van het college.

X	Typering van de reacties die in de raadsbesluiten zijn opgenomen gedurende het gehele proces
	Expliciet goedkeurend, waardering over analyse en maatregelen uitgesproken
	Impliciet goedkeurend, is behandeld als hamerstuk
	Afkeurend en gevraagd het plan te herzien
	Verzoek om onderdelen van de globale analyse te herzien of aan te vullen
x	Verzoek om bepaalde maatregelen te schrappen of aanvullend maatregelen te treffen.
	Verzoek om het tempo van invoering en/of uitvoering van maatregelen te versnellen.
x	Verzoek om extra informatie over maatregelen
x	Verzoek om meer informatie t.a.v. de beoogde effecten van maatregelen
x	Verzoek om gerealiseerde effecten te monitoren en terug te koppelen
	Motie om een andere beleidsmaatregel te treffen

Ondertekening

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient voor het moment van indiening van het verzoek zijn instemming te hebben gegeven. De aanvraag dient uiterlijk 15 augustus 2023 door de Toetsingscommissie te zijn ontvangen.

De gemeenteraad van de gemeente Deventer stemt in met de onder 1 afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

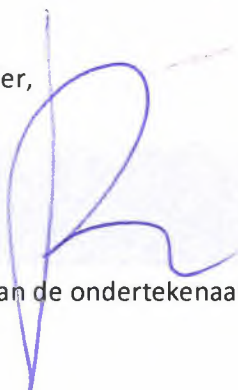
Met de ondertekening gaat de gemeenteraad akkoord met de beschrijving van de wijze waarop hij is geïnformeerd door het college en met de weergave van de samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad.

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: Ron König

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: Alex Kerver